

Андрєєв Є.В.,
кандидат медичних наук, доцент кафедри сучасних
технологій медичної діагностики та лікування
Національного медичного університету імені О.О. Богомольця

ПРОГРАМИ ЄС ЩОДО РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Програма «Цифрова Європа» спрямована на розбудову високотехнологічної цифрової інфраструктури, що забезпечує трансформацію охорони здоров'я у напрямі діджиталізації, інтероперабельності та безпечного управління даними. Із загальним бюджетом понад 7,5 млрд євро на 2021–2027 рр., програма передбачає розвиток п'яти стратегічних напрямів: суперкомп'ютерів, штучного інтелекту, кібербезпеки, вдосконалення цифрових навичок та широкого впровадження цифрових технологій у суспільно значущих секторах, включно з медициною [1].

У сфері охорони здоров'я програма сприяє створенню Європейського простору медичних даних (EHDS), який забезпечує стандартизований обмін інформацією між державами-членами, полегшує доступ пацієнтів до власних даних і підтримує розвиток наукових досліджень, цифрових медичних сервісів і телемедицини. Програма також стимулює використання штучного інтелекту для ранньої діагностики захворювань, прогнозування ризиків і розробки індивідуалізованих планів лікування, що підвищує ефективність медичних систем та якість життя пацієнтів.

У межах Програми активно фінансуються проекти з розробки національних хмарних інфраструктур для медичних даних, а також ініціативи з посилення кіберзахисту лікарень та цифрових платформ охорони здоров'я. Наприклад, програма підтримує створення загальноєвропейської мережі центрів кібербезпеки, які надають методичну допомогу державним установам і лікарням для запобігання кібератакам на медичні інформаційні системи. Впровадження таких рішень відповідає стратегії Digital Decade Policy Programme 2030, яка передбачає досягнення цифрової адаптивності ЄС у критично важливих секторах, серед яких охорона здоров'я визначена як пріоритетна сфера [1].

Програма InvestEU покликана забезпечити довгострокове інвестиційне фінансування стратегічних проектів у сфері охорони здоров'я, зокрема будівництво і модернізацію лікарень, розвиток інфраструктури медичних досліджень, підтримку біотехнологічних стартапів та підвищення кваліфікації медичного персоналу. Програма має загальний бюджет близько 372 млрд євро інвестицій, мобілізованих у партнерстві з Європейським інвестиційним банком (EIB) та іншими фінансовими установами. У межах сектора «соціальні інвестиції та навички» передбачено фінансування проектів, спрямованих на розвиток соціальних інновацій у медицині, модернізацію лікарняних закладів, впровадження енергоефективних рішень у медичну інфраструктуру та формування цифрових компетенцій медичних працівників [2].

Окремо варто відзначити програму «Єдиний ринок» (SMP), бюджет якої становить 4,2 млрд євро, що робить її одним із ключових інструментів ЄС для забезпечення безпеки, якості та стандартності продукції та послуг, які опосередковано впливають на здоров'я громадян. Хоча SMP не є спеціалізованим інструментом фінансування медичної інфраструктури, її нормативна складова формує основу для функціонування європейського ринку медичних виробів, фармацевтичної продукції та харчових товарів.

У рамках цієї програми фінансуються ініціативи Європейського агентства з безпеки харчових продуктів (EFSA) і Європейського агентства з лікарських

засобів (ЕМА), спрямовані на моніторинг безпечності продуктів, контроль за обігом антибіотиків, оцінку токсикологічних ризиків і запобігання надмірному використанню антибіотичних препаратів у сільському господарстві. Програма також підтримує підвищення компетентності споживачів і прозорість на ринку медичних послуг, що має суттєве значення для публічного здоров'я [3].

Список використаних джерел:

1. European Commission. Digital Europe Programme (DEP). URL: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/activities/digital-programme>
2. About the InvestEU Fund. URL: https://investeu.europa.eu/investeu-programme/investeu-fund/about-investeu-fund_en
3. European Commission. Single Market Programme (SMP): Overview and Objectives. URL: https://single-market-economy.ec.europa.eu/funding/single-market-programme_en